

Մաշինի զբոսնոցը
Հանրմ նալ, ջանրմ նալ:

14(652). ՀՌԵ ԼԵ, ԼԵ

էս սարին սար շեմ ասի,
Հոն ԼԵ՛, ԼԵ՛, հոն ԼԵ՛,
Շան աղին յար շեմ ասի,
Հոն ԼԵ՛, ԼԵ՛, հոն ԼԵ՛:

Կապուտ ձին խեծել եմ,
Հոն ԼԵ՛, ԼԵ՛, հոն ԼԵ՛,
Արաղին մոտեցել եմ,
Հոն ԼԵ՛, ԼԵ՛, զուրբան:

Իմ յարն ընծի թարգել ա,
Հոն ԼԵ՛, ԼԵ՛, հոն ԼԵ՛,
Ով իմ դարդը իմանա,
Մուսուսը սրտում մնա:

15(653). ԼԵԼԵ ԶԱՆ

Դիվու դարեն ծուխ կլներ,
Վալ ԼԵ՛, ԼԵ՛, ԼԵ՛, ԼԵ՛, ԼԵ՛ շան,
Մե բարալիկ մուխ կլներ,
Վալ ԼԵ՛, ԼԵ՛, ԼԵ՛, ԼԵ՛, ԼԵ՛ շան,
Քուրն ազրոր զուրբան կլներ,
Վալ ԼԵ՛, ԼԵ՛, ԼԵ՛, ԼԵ՛, ԼԵ՛ շան,
Հեռու աեզից խուր կլներ,
Վալ ԼԵ՛, ԼԵ՛, ԼԵ՛, ԼԵ՛, ԼԵ՛ շան:

16(654). ԴՈՒՋՔԱՆԴԻ ԴՈՒՐԱՆԸ

Դուզքանդի, դուզքանդի դուրանը,
Հնծի վառեց յար քո աված նամակը, նշանը,
նկարը:

Արաղին մոտեցել եմ,
Դուզքանդի, դուզքանդի դուրանը,
Դարդերս շառացեր են,

Հնծի վառեց յար քո աված նամակը. նշանը,
նկարը:

17(656). Լ Ո Ւ Ր Կ Ե

Լուրկե՛, Լուրկե՛, Լուրկե՛, Լուրկե՛,
Խանրմ է Լուրկեն,
Դու կայնել էս վրթոյ տանիս,
Ջանրմ է Լուրկեն,
Ոչ կդաաիս, ոչ կրանիս,
Խաթուն է Լուրկեն,
Առանց գրող խոքիս կառնիս,
Խանում է Լուրկեն:
Հեյ Լուրկե՛, Լուրկե՛, Լուրկե՛
Խանրմ է Լուրկեն,
Աղջի էդ քո վղի վզնոց,
Խաթուն է Լուրկեն,
Ինձ էրեցեց, ընծի մրկեց,
Խանրմ է Լուրկեն,
Մեկ օր սրաով ինձ չգրկեց,
Խաթուն է Լուրկեն:

18(657). ԱԿՈՒԱՎ ԹՈՒԱՎ

Ակռավ թռավ, արաս մնաց իներկելու,
Քունս քաշեց, յարս մնաց գրկելու:
Յարիս չուինն աարան Մոսկով ներկելու:
Յանա՛-յանա՛, յան բլուղիդ օգերը,
Գիշերը տարան յարիս վղի զոգերը:
Կանաչ ու կապուտ տերեւ, տերեւ,
Կռունդ սիրիր քո մե բալիդ արեր,
Յարս աարան Ջանգյազուրա սարերը:
Մուրադ գեաի շայիրների դուերը,
Ես մե մարալ, սավղից ընկա չուերը:
Մուրադ գեաի շայիրները լափ տվեց,
էդ շան գյաղեն, մազեր դլին թսփ տվեց,
Ղարսա յուիանում դիլինի՛, դիլինի՛,
Դիլինի՛ ույաման, դիլինի՛, դիլինի՛,
Դիլինի՛ սայաման, դիլինի՛, դիլինի՛:

ժ

ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ԵՐԳԵՐ

1(657). ԿԱՐԳԱ ԶԻՍ

Հա՛մ դյուլ, հա՛մ վարդ, հա՛մ նարդիզ,
Չուի կռունկ հերկեն վիզ,
Կակե՛, մամե՛, կարդա դիս,
Չորան մարդու մի առա զիս,
Կեթա չուն մռռնա դիս:
Հա՛մ դյուլ, հա՛մ վարդ, հա՛մ նարդիզ,
Կակե՛, մամե՛ կարդա դիս,
Մշակ մարդու մի առա զիս,

Մաճ կրռնա, մռռնա զիս:
Հա՛մ դյուլ, հա՛մ վարդ, հա՛մ նարդիզ,
Կակե՛, մամե՛, կարդա դիս,
Ջուլակ մարդու դու առա զիս,
Մքուք թալա, սլաքա դիս,
Հա՛մ դյուլ, հա՛մ վարդ, հա՛մ նարդիզ,
Գուի կռունկ հերկեն վիզ:

2(258). ՀԱՐՍԻ ՀՐԱԺԵՇՏԸ ՄՆՈՂՆԵՐԻՆ
Բեր ձեռքդ համբուրեմ, մայրի՛կ,
Կերել եմ կաթդ անուշիկ,

ինչ լա՛վ է, ա՛յ սիրուն աղջիկ,
Մնաք ընտրով, ես գնում եմ:

Օրոր ասելով անդադար,
Քունդ կտրեր ես ինձ համար,
Ո՛վ իմ ճշմարիտ, ընտրի մայր,
Մնաս ընտրով, ես գնում եմ:

Գնա՛ որդի ջան, մի՛ ախրի,
Տերն ա օրհնե իր ընտանով,
Գնա՛ որդի ջան, մի տխրի:

Փեսեն կիքա, դու ոսկի էլ,
Նա էլ քեզանից առավել,
Հարդի՛ր, սիրի՛ր, կիսուր-կեսեր,
Գնա՛ լալա ջան, մի տխրի:

ՀԱՐՍՆԱՌԻ ԵՐԳԵՐ

3(659). Ա.

Արի մեզի՛, մոռիմ քեզի,
Ձեռիդ թասով ջուր տու մեզի,
Մենք էկեր ենք, լաց չըլես,
Սիրով սրտանց խարս կըլես:

Չարսարի ծալին մոռիմ,
էրեսիդ խալին մոռիմ,
Մենք էկեր ենք, լաց չըլես,
Աիրով սրտանց խարս կըլես:

4(660). Բ

Արի մեզի՛, մոռիմ քեզի՛,
Ձեռիա թասով, ջուր տու մեզի:
Մենք եկել ենք լաց չըլես,
Հերեսդ պարզ հարս կըլես:
Չարսարի ծալին մոռնեմ,
Հէրեսիդ խալին մոռնեմ:

5(661).

Մենք մեր խարսին լացացրինք,
Խոր տան ճամփեն մոռացրինք,
Արի մեզի, մոռնեմ քեզի,
Ձեռիդ թասով ջուր տու մեզի:

Հարսին աարանք վերին կալերով
Նորերը ընդինք սակե ծալերով:
Հե՛լ հաքի, հե՛լ կապի էկել ենք աանենք,
Չես հազնի, չես կապի ղոռով կաանենք:

6(662). ՀԱՐՍՆԱՌԻ ԵՐԳԵՐ

Խարսին աարանք վերին կալերով,
Նորերդ ընդինք թխաան ծալերով,
Ե՛լ հաքի, ե՛լ կապի, եկել ենք տանենք,
Չես հազնի, չես կապի, ղոռով կաանենք:
Հորդ խարեցինք՝ մի թաա արաղով,
Մորդ խափեցինք՝ մի քեշմիր շալով,

Հախպորդ խափինք՝ մի ըաթակ գինով,
Քրոջդ խափինք՝ մի վիզ ուլինկով,
Քեզ է՛, խափեցինք՝ մեր սիրուն տղով:
Ե՛լ հաքի, ե՛լ կապի, եկել ենք աանենք:
Չես հազնի, չես կապի, ղոռով կաանենք:

Անգանը պատրաստ, քեզ ենք սպասում,
Ե՛լ հաքի, ե՛լ կապի, եկել ենք աանենք,
Ե՛լ հաքի, ե՛լ կապի, եկել ենք աանենք...

7(663).

Խաթախին ընդին վերին թաղերեն,
Նա գործած էր վարդի կարմիր թերեհեն,
Բախտդ լավ է, արի դու մեր եղբից,
Թող դուշմանի աչքը մնա աշելեն,
Աշելեն, աշելեն, աշելեն:

Հեր, մեր ունես, ղույդ ախպորդ սաղ ըլեն,
Կիսուր, կեսար, աճուխնդ սաղ ըլեն,
Բախտդ լավ է՝ արի դու մեր եղբից,
Թող դուշմանի աչքը մնա աշելեն,
Աշելեն, աշելեն, աշելեն:

Հույսով եմ, որ լավ սիրուն խարս կըլես,
Մեր տուն միջի թաղն ու պսակը կըլես,
Բախտդ լավ է, արի դու մեր եղբից,
Թող դուշմանի աչքը մնա աշելեն,
Աշելեն, աշելեն, աշելեն:

8(664).

Թաղավորի մե՛ր, դուս էլի՛,
Տե քե ինչե՛ր եմ ընդե,
Տախտդ ավլող եմ ընդե.
Թաղավորի մե՛ր, դուս էլի՛,
Գլխիդ ըմբող եմ ընդե.
Թաղավորի մե՛ր, դուս էլի՛,
Տե քե ինչե՛ր եմ ընդե,
Վարդը, ռհհան եմ ընդե,
Ինչե՛ր, ինչե՛ր եմ ընդե,
Շերեփ առնող եմ ընդե,
Մաղեր պոկող եմ ընդե:

9(665).

Հարսն վարթ ա,
Կիսուր դարդ ա,
Տալ յաման ա,
Յամա՛ն, յամա՛ն:

ՀԱՐՍՆԱՆԿԱՆ ԽԱՂԻԿՆԵՐ

ՔՐՈՋ ԳՈՎՔԸ ՓԵՍԱՅԻՆ

10(666).

էրենկ կտամ էն քվոր,
Ախպորն անա թաքավոր,

Ախպե՛ր, արեւիս մեռնիմ,
Անուշ բարեւիա մեռնիմ,
Կանանչ արեւիս մեռնիմ:

Ախպե՛ր, ախպե՛ր, շա՛ն ախպեր,
Ջանս քե կուրրան, ախպե՛ր,
էրնեկ կամ էն քվոր,
Կանաչ կապի իր ախպոր:
Համփեն րոնեք լուս հըլնի,
Իմ նորախարս դուս հըլնի:

11(667).

էրնեկ կտամ էն քվոր,
Ախպորն անա թագավոր,
Ախպե՛ր, արեւի մեռնեմ,
Կանաչ կապածիդ մեռնեմ:

Ժամի դռան ավելը,
Դու շոկեցիր լավերը:

Խաղում եմ, խաղս առնեմ,
էկել եմ, խարսս տանեմ:
Խարսիս աանեմ սարերը,
Մաղիկ շարեմ ծամերը:

Մինար, մինար էն ախպեր,
Կանանչ շինար էն ախպեր,
Ախպե՛ր, հանաքիդ մեռնեմ,
Ջերիդ դանակին մեռնեմ:

Մե՛ր ջան, վեր կաց դուռը րաց,
Հարսն ու փեսան գալում են:

12(668).

Արեւ սարի դռշին,
Արեւ սարի դռշին,
Ով կզանա կողբանդը,
Իմ միակ ախպոր դռշին:

Ազապ քուրը ե՛ս եմ,
Ազապ քուրը ե՛ս եմ,
Կողբանդ խփողն էլ ես՝ եմ:

Մեր սարերի լալեն,
Մեր սարերի լալեն,
Պսակում ենք մորս
Պրատլի րալեն:

Մեր թոնդրի մուխր,
Մեր թոնդրի մուխր,
Ով շաղ կաա աղուրս
Կողբանդի վրի դուխր:

Մեծ քուրը ե՛ս եմ,
Մեծ քուրը ե՛ս եմ,

Կողբանտի դուխր
Շաղ ավողը ե՛ս եմ:

Մեր սարերի խովը
Մեր սարերի խովը
Ախպուրս ուզածը՝
Մորս սրտովը:

13(669).

Արեւ սարի դռշին,
Արեւ սարի դռշին,
Ով կփի կողբանդը
Ախպորս դռշին:

— Ազար քուրը ե՛ս եմ,
Ազար քուրը ե՛ս եմ,
Կողբանդ խփողը
Խո ես եմ, ու ե՛ս եմ:

Արեւ սարի փեշին,
Արեւ սարի փեշին,
Ով կառնի ուլալը,
էն շոշի դռշին:

— Մեծ քուրը ե՛ս եմ,
Մեծ քուրը ե՛ս եմ,
Ախպորս պաշ առնողը
Խո ես եմ, ու ե՛ս եմ:

Մեր սարերի լալեն,
Մեր սարերի լալեն,
Պսակում ենք մորս
Պատլի րալեն:

14(670).

Խասանք խնամոնց դուռը,
Խմինք խնամոնց ջուրը,
Ջուրը մեր խարսի բերածն էր,
էն էլ մեր ախպոր սիրածն էր:

Մովի մեշի թուրն եմ,
Ազար ախպոր քուրն եմ,
Հեսօր ամսու քսանն ա,
Ազար ախպոր ուսակն ա:

Հաց եմ թխել՝ լավաշ ա,
Գեղով կալնած թամաշա,
Մեր շան, հելի դուռը բաց,
Թաքը՝ ջխաե, գալում ա:

Հորս դուռը լալան ա,
Մեր ուզածը շելրան ա,
Ախպերս կալնե թագավոր,
Գեղով կասեն րախտավոր:

Ճրագի տկի մուրը,
հաշիկ տարան քո բուրը:

15(671). ՀԱՐՍԻ ԵՎ ՓԵՍԱՅԻ ԳՈՎՔ

Բարով հասնեք ձեր մուրալին,
Գովամ հարսին, նորափեսին,
Ծլեք, ծաղկեք, աշխարհ անսնեք:
Նորահարսն նման լուսնակ
Աչքերն փայլուն արևոյան,
Բոյն նոճի, բարձր ու բարակ:

Նորափեսան նման բարդի,
Խելքն բնտիր իշխան մարդի,
Բացված, քան մայիսյան վարդի,
Գովամ հարսին, նորափեսին:

Նորահարսն անդին քար է,
Ու թանկագին զուտ զոհար է,
Այսպիսի ծախսին արժան էր,
Գովամ հարսին, նորափեսին:

Բաժակ ձեռին կայն քալոր,
Աստված անա շնախալոր,
Ծլեք, ծաղկեք հարս, թողտուր,
Գովամ հարսին, նորափեսին:

Ո Ղ Բ Ե Ր Գ Ե Ր

1(674). ՄՈՐ ՈՂԲԸ ԶԱՎԱԿԻ ՎՐԱ

Անուշ քնով քնած բալա,
Հելի՛, քո յարն ա էկե,
Սարի զմրուխտ զուշ ես զուռե,
Հելի՛ բալա, յարդ ա էկե:

Հալվեցավ սարերի ձունը,
Սե լուրը բերին մեր տունը,
Կոտրվավ կոնքրս, կուռս,
Զարթնի, բալա՛, յարդ ա էկե:

Վեր կենամ շորերդ բերեմ,
Բերեմ ու զոշիկ դնեմ,
Սրտիս ցավը քե պատմեմ,
Զարթնի, բալա՛, մերդ ա էկե:

2(675).

Իմ բալես նշանլու ա,
Ժամ կտանեն, սլաակերիդ մատաղ,
էդ կոռնձ մաղերիդ զուրբան,
Ղալամբաշ հնքերիդ զուրբան,
Իմ նշանլու բալա ջան,
Կոտրած արևուտ զուրբան,
Անդուռ, անակուշկա սողարանքիդ զուրբան:

16(672). ՆՈՐԱՀԱՐՍԻ ԳՈՎՔ

Ասեք շնավո՛ր, ասեք շնավո՛ր,
Մեր նորախարսի շապիկ շնավո՛ր.
Ասեք շնավո՛ր, ասեք շնավո՛ր,
Մեր նորախարսի դեյրեն շնավո՛ր.
Ասեք շնավո՛ր, ասեք շնավո՛ր,
Մեր նորախարսի ռանամաններ շնավո՛ր.
Դու նորախարս էս, սլվան ծաղիկ էս,
Շաքրիյ քյալդդը Լս, մարալ-ջեյրան ես:

17(673).

Ասեք շնհավո՛ր, ասեք շնհավո՛ր,
Մեր նորահարսի շապիկ շնհավո՛ր.
Ասեք շնհավոր, ասեք շնհավո՛ր,
Մեր նորախարսի դեյրան շնհավո՛ր,
Ասեք շնհավոր, ասեք շնհավո՛ր,
Մեր նորահարսի սոլեր շնհավո՛ր.
Ասեք շնհավոր, ասեք շնհավո՛ր,
Մեր նորախարսի բախտը շնհավո՛ր:
Դու նորահարս ես, մի իրենք ծաղիկ ես,
Շաքյարից քաղցր ես, մարալ-ջեյրան ես:

3(676). ԿՆՈՋ ՈՂԲԸ ԱՄՈՒՍՆՈՒ ՎՐԱ

Գլխավորի մախ ա, յամա՛ն, յաման,
Մանր րալեքդ անտեր են, մեռնեմ
դյարդանիդ.
Գրողի լուսը քոռնար, ումուտ ջան,
Քե չաաներ մեղնից, յամա՛ն, յամա՛ն:

4(677). Ո Ղ Բ

Քա յամա՛ն, յամա՛ն, մարդ ջան,
Իմա՛լ էնեմ, քու ձագեր իմա՛լ պախեմ,
Յամա՛ն, յամա՛ն,
Մննր կոտլուս, յաման, յամա՛ն,
Ճմեր մտյին յաման, յամա՛ն:

5(678). ԶԱՎԱԿԻ ՈՂԲԸ ՄՈՐ ՎՐԱ

Աղե՛ ջան, աղե՛ ջան, մերո՛ ջան,
Իմա՛լ էնեմ,
Իմ օսկե մաաներով մերո ջան,
Իմ աղե՛ ջան,
Իմ աանջված տրորված ծնող ջան,
Իմ աղե ջան,
Պարտական հեղիմ քեղ,
Իմա՛լ էնեմ, իմ քաղցր, խաղինա ջան,
Մերո ջան, իմ տղե ջան, իմ աղե ջան: